

| OPĆE INFORMACIJE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                 |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|------|
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | doc. dr. sc. Emanuel Petrov                     |      |
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Otajstvo Trojedinoga Boga (KBF 302; ISVU 82522) |      |
| Studijski program                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | FTS                                             |      |
| Status kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Obvezni                                         |      |
| Godina studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | III.                                            |      |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Zimski                                          |      |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ECTS koeficijent opterećenja studenata          | 5    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Broj sati (P+V+S)                               | 45 P |
| OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                 |      |
| Ciljevi kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                 |      |
| <p>Poznavanje temeljnih odrednica kršćanske slike o Bogu utemeljene na iskustvu objave posvjedočene u Pismu i tradiciji. Razumijevanje i tumačenje odlučujućih iskaza crkvenog učiteljstva i najznačajnijih teoloških oblika govora o Bogu u povijesti Crkve do danas aktualnih. Kristaliziranje specifično kršćanskog monoteizma nasuprot tvrdnji o Bogu u drugim monoteističkim religijama. Poznavanje novijih trojstvenih teoloških pokušaja.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                 |      |
| Uvjeti za upis kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                 |      |
| <p>Poznavanje osnovnih filozofskih i teoloških pojmova. Uspješno završeni studij većeg dijela filozofskih kolegija iz I. i II. godine.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                 |      |
| Očekivani ishodi učenja za kolegij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                 |      |
| <p>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Prepoznati i prezentirati temeljne odrednice kršćanske slike o Bogu na biblijskoj, tradicijskoj i teološkoj razini.</li> <li>2. Objasniti biblijsko-teološku utemeljenost aktualnih oblika govora o Bogu u Crkvi i društvu.</li> <li>3. Opisati odnos određene ovisnosti između tipa iskustva s roditeljima i slike o Bogu.</li> <li>4. Povezivati predloženu sintezu kršćanskog govora Boga sa svim ostalim pojedinačnim tvrdnjama o Bogu u drugim kolegijima u jednu cjelovitu sliku.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                 |      |
| Sadržaj kolegija:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                 |      |
| <p>Uvodni dio<br/>         Teološki pristup fenomenu ateizma (2).<br/>         Utemeljenje mogućnosti govora o Bogu (3).<br/>         Biblijsko-teološki dio: Bog objave<br/>         Temeljne odrednice slike o Bogu i problem antropomorfizama u Starom zavjetu (4).<br/>         Temeljne odrednice slike o Bogu u Novom zavjetu (4).<br/>         Trojstvena struktura Pashalnog otajstva (2).<br/>         Biblijsko-teološko značenje tvrdnje 'Bog je ljubav'(2).<br/>         Provjera stečenih ishoda učenja i vrednovanje studenata (3)<br/>         Povijesni dio: Prihvatanje Trojstva u vjeri i tradiciji Crkve<br/>         Rana svjedočanstva vjere prve crkve u Božju trojstvenost i hereze (2).<br/>         Razvoj nauke o Trojstvu u II. i III. stoljeću i Nicejski sabor (2).<br/>         Razvoj nauke o Trojstvu u IV. stoljeću i Carigradski sabor (3).<br/>         Doprinos Augustina zapadnom poimanju Trojstva (2).<br/>         Od Augustina do visoke skolastike (3).<br/>         Augustinska baština u Srednjem vijeku(3).<br/>         Neki suvremeni teološki pristupi u govoru o Bogu</p> |                                                 |      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Bog otac i majka (2).<br>Različitost osoba u Bogu u suvremenoj teologiji (2).<br>Uvjetovanost slike o Bogu primarnom socijalizacijom u obitelji (1).<br>O nepromjenjivosti i patnji Božjoj (2 sata)<br>Govor o Bogu u kršćanstvu i religijama (1).<br>Kratki prikaz novijih teoloških pristupa Trojedinom Bogu: K. Rahner, K. Barth, H. de Lubac, J. Ratzinger, W. Kasper, H. U. Von Balthasar, J. Moltman, E. Jüngel, H. Ott, F. Court, M. Nikić, A. Tamarut (5).<br>Provjera stečenih ishoda učenja i vrednovanje studenata (3)           |   |                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| <i>Vrste izvođenja nastave (staviti X)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |                              |     | <input checked="" type="checkbox"/> predavanja<br><input type="checkbox"/> seminari<br><input type="checkbox"/> radionice<br><input type="checkbox"/> vježbe<br><input type="checkbox"/> obrazovanje na daljinu<br><input type="checkbox"/> terenska nastava | i   | <input checked="" type="checkbox"/> samostalni zadaci<br><input type="checkbox"/> multimedija<br><input type="checkbox"/> mreža<br><input type="checkbox"/> laboratorij<br><input type="checkbox"/> mentorski rad<br><input checked="" type="checkbox"/> ostalo | i |
| <b>Obveze studenata</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| - Redovito aktivno pohađanje nastave<br>- Položiti uvjete za pristup ispitu:<br>- Napisati i prezentirati referat na zadanu temu<br>- Poznavanja građe knjige: G. Greshake, Kratki uvod u vjeru u Trojedinog Boga, KS, Zagreb, 2007., str. 1-121.<br>- Usvojiti gradivo shodno predloženoj literaturi.                                                                                                                                                                                                                                      |   |                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| <b>Praćenje rada studenata (dodati X uz odgovarajući oblik praćenja)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| Pohađanje nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1 | Aktivnost u nastavi          |     | Seminarski rad                                                                                                                                                                                                                                               |     | Eksperimentalni rad                                                                                                                                                                                                                                             |   |
| Pismeni ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2 | Usmeni ispit                 |     | Esej                                                                                                                                                                                                                                                         |     | Istraživanje                                                                                                                                                                                                                                                    |   |
| Projekt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | Kontinuirana provjera znanja |     | Referat                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5 | Praktični rad                                                                                                                                                                                                                                                   |   |
| Portfolio                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | Pristupni kolokvij           | 0,5 | Proučavanje literature                                                                                                                                                                                                                                       | 1   |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| <b>Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu / Način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studentsku obvezu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| Referat - 15%<br>Kolokvij - 25%<br>Završno vrednovanje nakon Uvodnog i Biblijsko-teološkog dijela - 30%<br>Završno vrednovanje nakon Povijesnog dijela i Suvremenog teološkog pristupa govora o Bogu - 30%<br><br>Za vrijeme nastave prati se nazočnost i aktivnost studenata u debatama, raspravama te referatu i prezentaciji dodijeljene teme.<br>Referat i kolokvij predstavljaju uvjet za izlazak na ispit i mogu se polagati u dogovoru sa studentima tijekom izvođenja nastave.<br>Završno vrednovanje može biti usmeno ili pismeno. |   |                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| <b>Obvezna literatura i broj primjeraka u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na kolegiju</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| Naslov                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | Broj primjeraka              |     | Broj studenata                                                                                                                                                                                                                                               |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| W. Kasper, <i>Bog Isusa Krista. Tajna Trojedinog Boga</i> , UPS, Đakovo, 1994., str. 11-346, 395-472.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   | 3                            |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
| S. Kušar, <i>Otajstvo Trojedinoga Boga</i> , KBF, Zagreb, Zagreb, 1994., str. 12-277                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   | 1                            |     |                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------|
| F. Courth, <i>Bog Trojstvene ljubavi</i> , KS, Zagreb, 1999., str. 177-216.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2 |                                                                                 |
| V. N. Gašpar, Božje samopriopćenje - Rahnerovo polazište za sistematsko shvaćanje Trojstva, u: Raguž Ivica (ur.). <i>Za tragovima Božjim. Teološka traganja Karla Rahnera i Hans Urs von Balthsara</i> , Diacovensia, Đakovo, 2007. str. 91-113                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   | www.bib.irb.hr                                                                  |
| M. Nikić, <i>Uloga oca u stvaranju slike o Bogu</i> , Obnovljeni život, 3 (2000.), str. 357-372.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1 | www.hrcak. srce.hr                                                              |
| A. Tamarut, <i>Bog Otac i Majka</i> , KS, Zagreb, 2002., str. 87-100.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2 |                                                                                 |
| Đ. Puškarić, <i>Teologija sv. Augustina o Presvetom Trojstvu - I</i> , CuS 3 (1983) 4, str. 213-224.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | www.hrcak. srce.hr                                                              |
| Đ. Puškarić, <i>Teologija sv. Augustina o Presvetom Trojstvu - II</i> , CuS 4 (1983) 4, str. 308-317.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | www.hrcak. srce.hr                                                              |
| T. Matulić, <i>Pojava i značenje novog ateizma. Je li posrijedi stvarna provokacija vjeri i teologiji?</i> , CuS 45 (2010) 4, str. 438-466.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | <a href="https://hrcak.srce.hr/file/93680">https://hrcak.srce.hr/file/93680</a> |
| KOLOKVIJ:<br>G. Greshake, <i>Kratki uvod u vjeru u Trojedinog Boga</i> , KS, Zagreb, 2007., str. 1-121.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 1 |                                                                                 |
| <b>Dopunska literatura</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |                                                                                 |
| I. Karlić, <i>Temeljne odrednice implicitne kristologije</i> , BS, 72 (2002) 4, str. 557-571.<br>F. Courth, <i>Bog Trojstvene ljubavi</i> , KS, Zagreb, 1999., str. 11-176.<br>H. U. von Balthasar, <i>Theodramatik II-IV</i> , Einsiedeln 1978-1982;<br>W. Breuning, <i>Gotteslehre</i> , in: Glaubenszugänge. Lehrbuch der Katholischen Dogmatik. Bd. I, hg. v. W. Beinert, Paderborn u. a. 1995, str. 199-362;<br>E. Jüngel, <i>Gott als Geheimnis der Welt. Zur Begründung der Theologie des Gekreuzigten im Streit zwischen Theismus und Atheismus</i> , Tübingen 1977;<br>D. Sattler/Th. Schneider, <i>Gotteslehre</i> , u: Handbuch der Dogmatik. Bd. 1, hg. v. Th. Schneider, Düsseldorf 1992, str. 51-119;<br>J. Werbick, <i>Gott verbindlich. Eine theologische Gotteslehre</i> , Freiburg/Basel/Wien 2007.<br>Gilles Emery, <i>The Trinity: An Introduction to Catholic Doctrine on the Triune God</i> , Catholic University of America Press, 2011. |   |                                                                                 |
| <b>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |                                                                                 |
| Pohađanje predavanja i aktivno sudjelovanje u raspravama;<br>Prezentacija pisanog rada;<br>Kolokvij za pristup polaganju gradiva;<br>Osobne konzultacije;<br>Anketno vrjednovanje predmeta i nastavnika na kraju semestra.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |                                                                                 |